

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C210 – FIN11**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 4 mei 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de implementatie van gender budgeting op het Vlaamse beleidsniveau	3
---	---

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Smaers tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de implementatie van gender budgeting op het Vlaamse beleidsniveau

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, gender budgeting zorgt er eigenlijk voor dat genderspecten en de genderdimensie in begrotingen, financiën en overheidsfinanciën worden geïmplementeerd en dat men, doordat er bij de opmaak van de begroting en het overzicht op de overheidsfinanciën voor het komende jaar al een gendertoets kan worden gemaakt, onmiddellijk bij de opmaak van de begroting ziet welke effecten de begroting het jaar nadien zal hebben op genderdimensies, op genderthema's en zeker op de doelstelling van gelijkheid tussen man en vrouw op de arbeidsvloer en in het economische proces. Het is dus eigenlijk een toets bij de opmaak van de begroting om het jaar nadien te kijken of er gevoelige genderthema's zijn, of gevoelige accenten in die begroting die de gelijkheid tussen man en vrouw kunnen verschuiven of beter bewerkstelligen.

Minister, ik stel u feitelijk de vraag om te onderzoeken welke concrete Vlaamse beleidsmaatregelen er al werden genomen in het verleden. Ik heb daarover niets officieels teruggevonden, en dus hebben mijn eerste vragen betrekking op het onofficiële karakter van misschien genomen maatregelen in het verleden.

Ik wil toch eventjes de geschiedenis achter deze vraag schetsen, en ik verwijs daarbij in het bijzonder naar een wet van 12 januari 2007 die op het federale niveau door België werd aangenomen, tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen. Die wet zet artikel 1 van de Europese richtlijn van 2002 om betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen, en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden.

De wet legt concreet aan alle departementen, staatsdiensten met afzonderlijk beheer, overheidsbedrijven en instellingen van openbaar nut de verplichting op om bij elk ontwerp van algemene uitgavenbegroting een gendernota op te maken. De Europese richtlijn en de daaruit voortkomende Belgische wet van 2007 werden opgemaakt in navolging van de Beijing Declaration and Platform for Action van de vierde Wereldvrouwenconferentie, die in september 1995 plaatsvond in Peking.

Heel recent, op 29 april 2010, vorige week dus, werd door de federale ministerraad nog een ontwerp van omzendbrief goedgekeurd om uitvoering te geven aan het aspect gender budgeting ingevolge de wet van 12 januari 2007. Dat is dus een heel recente gebeurtenis op het federale niveau.

In die initiatieven, zowel in het Belgische als in het Europese, wordt specifiek geijverd voor een transversale, horizontale aanpak van de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen over alle departementen en bevoegdheidsdomeinen. Men spreekt ook wel eens van gender mainstreaming, en in het kader daarvan is gender budgeting een wezenlijk concept. De begrotingen moeten dus kritisch geanalyseerd worden vanuit dat genderperspectief. Centraal staat de idee dat een begroting nooit helemaal genderneutraal is en dat die gevolgen en accenten dus moeten worden weergegeven en in kaart gebracht in de gendernota waarvan sprake is in de wet van 12 januari 2007.

Om op het Vlaamse niveau te komen, heb ik vastgesteld dat het Europees Parlement in zijn ontwerp van resolutie over gender budgeting, dat werd aangenomen op donderdag 3 juli 2003, expliciet meldt dat de verplichtingen van de Verklaring van Wenen over mensenrechten gelden op nationaal, maar ook op regionaal en internationaal niveau. In

diezelfde tekst wordt ook verwezen naar initiatieven op het gebied van gender budgeting die al werden genomen op het regionale niveau.

Minister, nu kom ik specifiek bij u als minister van de Vlaamse Regering, want ter omzetting van die bepalingen en ook van het ontwerp van resolutie op Europees niveau, is het nodig dat ook op regionaal, dus ook op Vlaams niveau, initiatieven worden genomen. Vandaar mijn vragen en bezorgdheden.

Ik heb vier concrete vragen. Bestaan er op dit moment niet-dwingende aanbevelingen die de Vlaamse kabinetten ertoe aanzetten om bij de opmaak van hun begroting rekening te houden met de genderaspecten ervan? Zo ja, welke?

Werden er de voorbije jaren op de beleidsdomeinen Financiën en Begroting acties ondernomen om de voorstellen uit het ontwerp van resolutie van het Europees Parlement van 3 juli 2003 en de verklaring en het actieplan van de vierde Wereldvrouwenconferentie van Peking, in te praktijk te brengen?

Deelt u de mening dat het idee van gender budgeting op het Vlaamse beleidsniveau zou moeten worden geïmplementeerd in de vorm van regelgeving?

Hebt u concrete plannen om werk te maken van die implementatie?

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij deze vraag, want – gelukkig maar, mevrouw Smaers – is de gelijke behandeling van mannen en vrouwen niet alleen een bekommernis van vrouwen. *(Opmerkingen)*

Ik wil duidelijk maken dat er solidariteit is vanuit het mannelijke kamp. Het is absoluut een terechte vraag. In feite is het erg verrassend dat er op Vlaams niveau nog weinig bestaat. Ik heb gezien dat in de aanloop naar de verkiezingen van 2007 zo goed als alle politieke partijen een verklaring hebben ondertekend waarin ze stelden dat ze willen ijveren voor de gender budgeting en gender mainstreaming. Als alle politieke partijen het daarover eens zijn, dan is het maar de vraag waarom dit tot nu toe nog niet gebeurd is. Ik verwacht in het antwoord een engagement van de minister. Ik ben benieuwd.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, dames en heren, Vlaanderen loopt misschien wel voor en bovendien moet niet alles in regelgeving worden gegoten om iets te doen. Een dergelijke aanbeveling is niet gebeurd en hanteren we ook niet op dit moment. Voor ons is het bestaand regelgevend kader van het decreet van juli 2008 voor gelijke kansen en een gelijkebehandelingsbeleid de essentie. Ik zal u twee punten geven uit de resolutie van het Europees Parlement waar we eigenlijk al op ingaan, waarmee we eigenlijk al bezig zijn.

Het parlement heeft benadrukt dat de strategieën voor gender budgeting een coördinatie vergen tussen enerzijds de ministers van Begroting, Economische Zaken en Financiën en anderzijds de ministeries en departementen en organisaties voor gelijke kansen. Het is zo dat we de uitwisseling van informatie en kennis in het kader van de commissie Gelijke Kansen al doen. We geven die informatie door aan de commissie. Ik denk dat we daar een belangrijke stap zetten in de richting die u vraagt.

Een tweede punt – en dat is een tweede belangrijke stap – is de bewustwording over de problematiek. De verspreiding van de kennis over gender en gender budgeting bij de personeelsleden, vooral van het beleidsdomein Financiën en Begroting, is daarvan een essentieel onderdeel. Met dat doel bereidt mijn administratie voor dit najaar een presentatie inzake gender budgeting voor.

Op korte termijn zou ik er zelf niet voor kiezen om dat nu in een wetgeving te gieten en decretaal te verankeren, maar wel om de bewustwording en kennisverspreiding als voornaamste actiepoint te zien. Vooraleer ik zou overgaan tot een decretale verankering, wens

ik te kijken of via de verspreiding van informatie de gender budgeting meer ingang kan vinden zonder dat er een administratieve en planmatige last voor de administratie bij komt. Dat is de manier van werken die ik verkies. Er wordt ook overwogen om de aandacht hiervoor op te nemen in de jaarlijkse begrotingsinstructies aan alle departementen.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Hoe moet ik me de instructies bij de opmaak van de begroting voorstellen? Zal dat in een soort richtlijn worden gegoten?

Minister Philippe Muylers: Elk jaar worden aan de administraties instructies gegeven bij de opmaak van de begroting. Daar kan het element van gender budgeting in worden opgenomen.

Mevrouw Griet Smaers: Ik ben al blij met het antwoord dat er wordt gewerkt aan het bewustzijn bij de administratie om met dit aspect te werken en ermee om te gaan. Ik noteer ook dat er een concrete gegevensuitwisseling is tussen de verschillende departementen en het departement bevoegd voor het gelijkheidsbeleid en dat er bij de opmaak van de begroting 2011 instructies zullen worden gegeven aan de betrokken administraties. Ik hoop dat we dan al concrete resultaten zullen zien in de begroting 2011.

De voorzitter: De heer Watteuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Minister, ik vind het goed dat u aan bewustwording werkt. Maar die instructies hebben enige vrijblijvendheid in zich. Er is geen absolute zekerheid dat ze worden uitgevoerd, en er is geen zekerheid dat dit over alle departementen en beleidsdomeinen zal worden gehanteerd. Dat is natuurlijk precies gender mainstreaming, namelijk het horizontaal aanpakken.

Ik denk dat het absoluut noodzakelijk is om een indicator te hebben waaruit je kunt afleiden of dit wordt toegepast of niet. Als je vanuit de indicator kunt stellen dat het op deze manier niet helemaal werkt, kun je nog ingrijpen. Als die indicator aangeeft dat het resultaten oplevert, dan weet je dat het instrument werkt en moet de regelgeving niet worden aangepast. Minister, nu lijkt het me wat vrijblijvend, maar misschien heb ik dat verkeerd begrepen.

De heer Eric Van Rompuy: Dit lijkt mij een zaak waarin het parlement decretaal kan optreden. Het lijkt me typisch iets te zijn waar het parlement het best vanuit een decreet de regering vat. Maar dat moet u uitmaken. Ik denk dat de intentie er bij de regering wel is, maar de opvolging en de meting ervan is heel moeilijk. U zegt het zelf: de toepassing van horizontale integratie van genderspecten in de begrotingsprocedure. Dat is een kwalitatief mooi begrip, maar dat is absoluut niet meetbaar.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik blijf bij de filosofie dat in heel de genderproblematiek de bewustwording, iets doen niet omdat het moet en omdat je een lijstje moet kunnen afpunten maar omdat je er zelf in gelooft, een belangrijkere stap is dan – alweer – een administratieve verplichting. Voor mij is de genderproblematiek en de gendergelijkheid een manier van werken, een manier van bewustwording, het automatisch doen van een aantal zaken.

Ik geloof dat je dat bereikt met bewustwording. Daarom wil ik die weg bewandelen, kijken welke resultaten dat oplevert, ook met de instructies die wij geven. Ik wil een vorm van informatieverplichting en -doorstroming krijgen waarbij de gendergelijkheid ingebakken wordt en geen verplichting die er weer eens bovenop komt. Ik pleit ervoor om vandaag geen decretale initiatieven te nemen die te veel neerkomen op aanvinken en administratieve verplichtingen, tenzij u een andere weg vindt. Ik pleit ervoor om te gaan in de richting van het opvolgen ervan, wat ik van plan ben te doen, zodat het de facto ingebakken wordt en geen administratieve verplichting die wordt opgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Ik kan me volledig akkoord verklaren met uw zienswijze dat het effectief moet gaan om een bewustwording en een zelfstandige reactie om dat in te bedden in het aspect van de administratie van overheidsfinanciën. Zoals dikwijls is gebleken met genderspecten is er echter niet altijd een reflex van eigen bewustwording bij de administratie om tot een concreet resultaat te komen.

Ik wil het beleid voorlopig wel kansen geven vanuit een initiatief van bewustwording van waaruit er zaken kunnen groeien. Maar als blijkt dat die bewustwording niet op korte termijn kan groeien bij de administratie, lijkt me dat er wel degelijk nog een initiatief door het parlement kan worden genomen. Vanuit dat aspect zullen we deze zaak zeker blijven opvolgen. Ik wil al concrete zaken zien in de begroting 2011. Als dat niet het geval zou zijn, kunnen we die bijkomende initiatieven zeker overwegen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■